

Miasto Bartoszyce



SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

**„Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce
do roku 2020”**

OBEJMUJĄCE LATA 2019-2020

Olsztyn, lipiec 2021 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawowe informacje dotyczące zapisów „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce”	3
2.1.	Cele i kierunki działań	3
2.2.	Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane	5
3.	Część sprawozdawcza	9
3.1.	Zestawienie zrealizowanych zadań własnych.....	9
3.2.	Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych.....	18
3.3.	Wskaźniki realizacji programu	29
4.	Wnioski i zalecenia	30

1. WSTĘP

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jej mieszkańców. Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem gminy w myśl art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 519). Realizacja programu jest monitorowana, a Burmistrz/Wójt co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji.

Aktualny „Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” Rada Miasta przyjęła do realizacji uchwałą Nr III/20/2018 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 28 grudnia 2018 r.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisami „Programu...”, Burmistrz Miasta Bartoszyce jest obowiązany dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu i przedstawiać je Radzie Miasta. Niniejsze sprawozdanie stanowi realizację tego obowiązku.

Sprawozdanie z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2019-2020;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAPISÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BARTOSZYCE”

2.1. Cele i kierunki działań

„Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” zawiera w szczególności:

- ogólną charakterystykę miasta,
- ocenę obecnego stanu środowiska w mieście (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: /1/ ochrona klimatu i jakości powietrza, /2/ zagrożenia hałasem, /3/ pola elektromagnetyczne, /4/ gospodarowanie wodami, /5/ gospodarka wodno-ściekowa, /6/ zasoby geologiczne, /7/ gleby, /8/ gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, /9/ zasoby przyrodnicze, /10/ zagrożenia poważnymi awariami),
- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,

- opis systemu realizacji POŚ.

Poniżej zaprezentowano syntetyczne zestawienie celów i kierunków interwencji przypisanych poszczególnym obszarom interwencji:

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
		II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym
		III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji
		IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię
		V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta
		VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów	VII. Ograniczanie hałasu
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych
Gospodarowanie wodami	Osiąganie celów środowiskowych dla wód	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych
		X. Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych
	Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	XI. Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych
		XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę
	Ograniczanie zużycia wody	XVI. Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia
	Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą
		XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych
		XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków
		XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych
Gleby	Ochrona gleb	XXI. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
		XXII. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB	XXIII. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów
	Zapobieganie powstawaniu odpadów	
	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta i zmiana ich zachowań	XXIV. Odzysk surowców i recykling
	Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu i energii zawartej w odpadach – odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu	
Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych		

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
	Zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów reszkowych	XXV. Unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych
	Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nieczynnych składowisk odpadów	XXVI. Zapobieganie zanieczyszczaniu powierzchni ziemi
Zasoby przyrodnicze	Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych	XXVII. Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu
		XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych
		XXIX. Doskonalenie planowania i realizacji zadań ochronnych
	Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej województwa i powiatu	XXX. Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji
	Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	XXXI. Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych
	Ograniczanie zagrożeń dla rodzimej przyrody	XXXII. Ograniczanie inwazji obcych gatunków
	Ochrona różnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych
Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami
		XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii

2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane

W ramach Programu, samorząd miejski zaplanował realizację 35 zadań własnych (w tym 11 zadań zgrupowanych w ramach szeroko pojętej edukacji i promowania zachowań proekologicznych oraz 24 zadania o charakterze inwestycyjnym).

Tabela 1 przedstawia harmonogram realizacji zadań programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce, planowanych na lata 2019-2020.

Tabela 1 Harmonogram realizacji zadań własnych

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2019	2020
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	8	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekojazdy.	2017-2020	x	x
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg			
		9.1	Modernizacja ul. Ogrodowa 2	2017		
		9.2	Dokończenie przebudowy ul. PCK	2017		
		9.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018		
		9.4	Budowa ul. Inwestycyjnej	2017		
		9.5	Budowa ul. Sosnowej	2017		
		9.6	Modernizacja ul. Staszica	2018		
		9.7	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018		
		9.8	Remont nawierzchni ul. Żeromskiego	2017		
	10	Budowa tras rowerowych	2019-2020	x	x	
	II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;			
		12.1	Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Miejskiej Bartoszyce	2018		
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	2017-2020	x	x
		16	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	2017-2020	x	x
		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	2017-2020	x	x
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	2017-2020	x	x
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).			
		20.1	Modernizacja budynku mieszkalnego położonego w Bartoszycach przy ul. Cynkowej 2 (z ociepleniem)	2017		
		22	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;			
		22.1	Budowa i modernizacja oświetlenia	2017-2018		
		24	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	2017-2020	x	x
	V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	25	Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.	2017-2020	x	x

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2019	2020
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	2017-2020	x	x
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	27	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		28	Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień;	2017-2020	x	x
		29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	2017-2020	x	x
		31	Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych;	2019-2020	x	x
		32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	2017-2020	x	x
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	33	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
Gospodarowanie wodami	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	35	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez ochronę i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, ograniczanie urbanizacji i przekształcania stref brzegowych	2017-2020	x	x
	XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach	44	Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych.	2019-2020	x	x
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	2017-2020	x	x
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	2017-2020	x	x
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;			
		55.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszytach I etap	2017-2018		
		56	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi.	2017-2020	x	x
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	2017-2020	x	x
XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	59	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo	

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2019	2020
Gospodarka odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	64	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	2017-2020	x	x
Zasoby przyrodnicze	XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	66	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78	Utrzymanie i powiększanie terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miast.	2017-2020	x	x
	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	80	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	2017-2020	x	x
Zagrożenia poważnymi awariami	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	82	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	2017-2020	x	x
	XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	83	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	2018-2020	x	x
RAZEM				-	x	x

źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020

Oprócz zadań własnych w POŚ przewidywano realizację zadań monitorowanych.

Zadania monitorowane są realizowane przez organy administracji państwowej, jednostki samorządu terytorialnego (wojewódzkiego, powiatowego) i ich jednostki organizacyjne, służby i inspekcje, organizacje pozarządowe oraz przez podmioty gospodarcze i osoby fizyczne.

Główne zadania monitorowane przewidziane do realizacji w latach 2019-2020 dotyczyły zadań planowanych do realizacji przez COWiK sp. z o.o. (przedsiębiorstwo obsługujące obiekty i urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne i ciepłownicze na terenie miasta).

3. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

3.1. Zestawienie zrealizowanych zadań własnych

Tabela 2 przedstawia nakłady poniesione na realizację „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” w latach 2019-2020. Wyszczególniono nakłady poniesione przez Gminę Miejską Bartoszyce, w tym jednostki organizacyjne. Kolorem żółtym wyróżniono zadania bądź nakłady wprowadzone do realizacji w latach 2019-2020.

Łączne nakłady na projekty związane w całości z realizacją POŚ w okresie 2019-2020 wyniosły blisko 7,7 mln zł. Ponadto realizowano projekt „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I” (wydatki w latach 2019-2020 przekroczyły 12,8 mln zł), w ramach którego realizowano również zadania związane z osiągnięciem celów Programu Ochrony Środowiska (budowa / modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa kanalizacji deszczowej, budowa oświetlenia LED). Ustalono, że do następujących kierunków interwencji POŚ:

- *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* (budowa oświetlenia LED),
- *XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych* (budowa/modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, budowa sieci kanalizacji deszczowej),

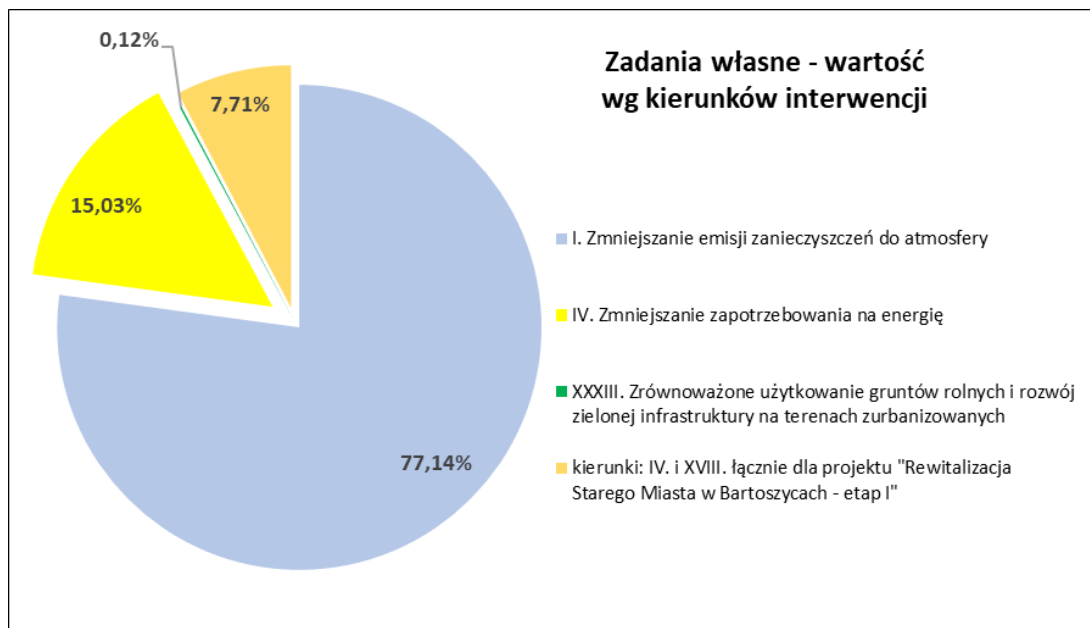
można przypisać 5% wydatków na realizację projektu „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I” (641 255,54 zł).

Zatem łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2019-2020 Gmina Miejska Bartoszyce wydatkowała **ponad 8,3 mln zł**, zgodnie z poniższym zestawieniem

Kierunki:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	6 413 852,94
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	1 249 372,96
XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	9 635,00
kierunki: IV. i XVIII. łącznie dla projektu "Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I"	641 255,54
RAZEM	8 314 116,44

Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – ponad 6,4 mln zł (rys. 1.). Zadaniem największym wg kosztów realizacji dla tego kierunku było zadanie „Rozbudowy drogi gminnej Nr 201035N- ul. Nad Łyną w Bartoszycach”.

Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku interwencji *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* – ponad 1,249 mln zł. Kluczowe zadanie z tego kierunku to „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Bartoszycach (program Sowa)”, którego realizacja obejmuje również rok 2021. Zadanie polega na wymianie 1472 szt. opraw oświetleniowych na terenie całego miasta, łączny koszt: 1 924 855,00 zł, dofinansowanie w formie pożyczki: NFOŚiGW program „SOWA- oświetlenie zewnętrzne”.



Rys. 1

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:

- 264 m wybudowanych ścieżek rowerowych,
- realizacja 7 projektów dotyczących przebudowy dróg (niektóre w są w trakcie realizacji, całkowicie zrealizowano 3 projekty),
- przebudowa dróg o długości ok. 1 000 m,
- wymiana ok. 500 szt. opraw oświetleniowych na terenie całego miasta (dalsze wymiany planowane na 2021 r.),
- nasadzono 1109,51 m² zieleni oraz 18 szt drzew gat. *Salix alba*.

Ponadto w latach 2019-2020 zrealizowano wiele zadań i akcji edukacyjnych, których koszty są trudne do oszacowania, ponieważ były realizowane w ramach środków własnych przez jednostki organizacyjne Miasta Bartoszyce:

- Szkoła Podstawowa nr 1
 - projekt dotyczący uświadomienia szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła i inne oraz korzyści płynące z segregacji odpadów komunalnych, uczestniczyło - 522 osoby,
 - akcja uświadamiająca społeczeństwo w zakresie korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo),
- Szkoła Podstawowa nr 3
 - „Czyste powietrze wokół nas”- działanie promujące życie bez zanieczyszczeń powietrza - oddział przedszkolny - 15 uczniów,
 - akcja promująca transport rowerowy - przygotowano nowe stanowiska dla rowerów-korzysta - 50 uczniów.
- Szkoła Podstawowa nr 7 - udział w akcji „Czyste powietrze” - grupa przedszkolna 20 dzieci,
- Straż Miejska - Akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa o

- szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych /piecach/ dotyczące zdrowia społeczeństwa,
- szkodliwość spalania odpadów komunalnych na terenie ogródków działkowych oraz w innych miejscach na terenie miasta dotyczące zdrowia społeczeństwa, uczestniczyło ok. 500 osób.
- Przy współpracy z UM Bartoszyce, COWiK Bartoszyce oraz BDK Bartoszyce zorganizowano 2 spektakle o tematyce ekologicznej. Przedstawienie pt. „Czarownica niska emisja” skierowane było do dzieci 5-6 letnich wszystkich przedszkoli i szkół podstawowych znajdujących się z Bartoszyce. Tematem był problem jakości powietrza, sposoby zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza oraz tematyka segregacji odpadów. Przedstawienia obejrzało ok. 500 dzieci.
- Integracyjne Przedszkole Publiczne nr 4
 - Udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów „Czyste Powietrze Wokół Nas”,
 - Zajęcia w terenie - sprawdzenie, czy w okolicy przedszkola są pojemniki do segregacji odpadów.
 - Udział w zajęciach prowadzonych przez pracowników ZGO: „Segregujemy odpady”,
 - Konkurs ekologiczny organizowany przez ZGO „Odpady segreguję i czystą bartoszycką ziemię kształtuję”
 - Segregujemy odpady- spotkanie z przedstawicielką ZGO.
- Przedszkole Publiczne nr 9
 - „Czyste powietrze wokół nas” poznanie źródła i rodzaje dymu poprzez obserwacje w środowisku., zwiększenie wiedzy dzieci w zakresie: zlokalizowania różnych źródeł dymów, określenia różnych rodzajów dymów oraz przyczyn wydobywania się dymów, w pogadankach uczestniczyło - 148 dzieci.
- Przedszkole Publiczne nr 6
 - pogawędka z kominiarzem - czyszczenie kominów, spalanie śmieci w piecach i skutki dla kominów, wentylacja w domu i w przedszkolu, rozmowa o smogu, uczestniczyło - 75 dzieci.
 - Udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym dla dzieci w wieku przedszkolnym „Czyste Powietrze Wokół Nas” - 25 dzieci i 25 rodziców.
- Wydział Kultury, Sportu, Współpracy i Rozwoju UM – akcja informacyjna dotycząca korzyści, jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo), uczestniczyło ok. 70 osób.
- Pracownicy MOPS oraz uczestnicy Klubu Seniora wzięli udział w warsztatach „Jak obniżyć rachunki za prąd i efektywnie korzystać z energii?”, jakie sprzęty domowe zużywają najwięcej energii oraz o faktach i mitach o oświetleniu energooszczędnym - uczestniczyło ok. 50 osób.
- Działania edukacyjne podejmowane przez szkoły, przedszkola dotyczące oszczędzania wody oszczędzania wody: np. „Niezwyczajna podróż kropelki, „Bрудna Rzeka”, obserwacje przyrodnicze - realizacja projektu „Nasi skrzydłaci przyjaciele”, edukacja z zakresu ochrony przyrody uczestniczyło ok.1000 osób itd., zapoznanie ze zjawiskami różnych anomalii pogodowych i wahań klimatycznych, których przyczyną jest działalność człowieka, związana z emitowaniem ogromnych ilości gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, uczestniczyło - 49 dzieci.
- „Dzień Ziemi” prezentacja multimedialna o tematyce ekologicznej zachęcająca dzieci do dbania o planetę - 25 dzieci.

Tabela 2 Nakłady na realizację programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce poniesione w latach 2019-2020 (zadania własne)

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2019	2020	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	8	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekójazdy.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg					
		9.1	Modernizacja ul. Ogrodowa 2	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.2	Dokończenie przebudowy ul. PCK	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.4	Budowa ul. Inwestycyjnej	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.5	Budowa ul. Sosnowej	2020-2021		580 000,00	580 000,00	Przebudowa drogi gminnej o długości 300m wraz z wymianą oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 738.320,00 zł
		9.6	Modernizacja ul. Staszica	2017-2021		650 000,00	650 000,00	2017 - opracowano dokumentację, przebudowa drogi gminnej o długości 307m wraz z wymianą oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 532.348,80 zł
		9.7	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.8	Remont nawierzchni ul. Żeromskiego	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.9	Przebudowa ul. Nałkowskiej	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.10.	Przebudowa części ul. Piłsudskiego	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
9.11.	Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Orzeszkowej	2019		103 308,12		103 308,12		

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2019	2020	Razem	
		9.12.	Przebudowa ul. Kochanowskiego	2019	328 139,95	117 156,87	445 296,82	Przebudowa drogi gminnej o długości 193m, w klasie drogi KD 1/2 – ulica dojazdowa pełniąca funkcję ciągu pieszo-jezdnego oraz wymiana oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 322.049,09 zł
		9.13.	Rozbudowy drogi gminnej Nr 201035N- ul. Nad Łyną w Bartoszycach	2019-2021	1 313 080,13	1 924 453,00	3 237 533,13	Rozbudowa drogi gminnej o długości 0,543 km polegająca m.in. na: zmianie geometrii ulicy i wymianie jej nawierzchni, budowie zatok parkingowych i wymianie oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 1.597.995,73 zł
		9.14.	Przebudowa odcinka drogi gminnej ul. Jeziorna w Bartoszycach	2019-2020	360 558,00	117 156,87	477 714,87	Przebudowa jezdni o łącznej długości 156m, przebudowa i budowa zjazdów do posesji oraz wymiana oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 260.360,00 zł
		9.15.	Przebudowa ulicy Chopina w Bartoszycach	2020-2021		920 000,00	920 000,00	Przebudowa drogi gminnej o długości 290m wraz z wymianą oświetlenia ulicznego, dofinansowanie: Fundusz Dróg Samorządowych 679.334,16 zł
		10	Budowa tras rowerowych	2019-2020				
		10.1.	Budowa ścieżek rowerowych	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		10.2.	W ramach projektu "Rozbudowy drogi gminnej Nr 201035N- ul. Nad Łyną w Bartoszycach"	2019-2021		x	x	W 2020 r. - wybudowano 264 ,00 m ścieżek rowerowych
		12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;					
		12.1.	Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Miejskiej Bartoszyce	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	2017-2020	x	x	
16	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;		2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo			
17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza		2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2019	2020	Razem	
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
		20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).					
		20.1.	Modernizacja budynku mieszkalnego położonego w Bartoszycach przy ul. Cynkowej 2 (z ociepleniem)	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.2.	Wymiana stolarki okiennej w budynkach komunalnych	2017-2020	10 677,98	9 912,41	20 590,39	Realizowane również w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.3.	Wymiana drzwi wejściowych w PP nr 4	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.4.	Termomodernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.5.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wajdy 10	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.6.	Remont i modernizacja wraz z wyposażeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach	2019-2021	2 873,00	95 088,81	97 961,81	Dofinansowanie z MKiDN. Remont obejmuje m.in. wymianę okien dachowych i stolarki okiennej oraz wymianę drzwi. Koszt całkowity to 1.959.236,18 zł. Przyjęto 5% kosztów jako koszty zmniejszenia zapotrzebowania na energię.
		22	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;					
		22.1	Budowa i modernizacja oświetlenia	2017-2020	293 878,07	164 599,69	458 477,76	Realizowane również w poprzednim okresie sprawozdawczym
		22.2.	Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I	2017-2020	9 604 939,52	3 220 171,37	12 825 110,89	W ramach projektu budowa oświetlenia LED, dofinansowanie RPO 3.301.809,72 zł
		22.3.	Bartoszycki Dom Kultury - wymiana reflektorów teatralnych żarowych na reflektory LED.	2019		x	x	Realizacja BDK. Wymiana reflektorów żarowych o mocy 1000 W na LED o mocy 150 W i 60 W, co spowodowało spadek zużycia energii elektrycznej o 70%.
		24	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2019	2020	Razem	
	V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	25	Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasem	27	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
		28	Ograniczanie hałasem, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień;	2017-2020	x	x		Tożsame częściowo z zadaniem 78.1.
		29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	2017-2020	x	x		Tożsame częściowo z zadaniami z nr 9
		31	Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych;	2019-2020				Tożsame z zadaniem 10.1, 10.2.
		32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	33	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Gospodarowanie wodami	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	35	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez ochronę i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, ograniczanie urbanizacji i przekształcania stref brzegowych	2017-2020	x	x		Tożsame częściowo z zadaniem 78.1.
	XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach	44	Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych.	2019-2020				Nie realizowano, planowana realizacja w następnym okresie

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi	
					2019	2020	Razem		
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	2017-2020	x	x			
		48.1.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszytach I etap	2017-2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym	
		48.2	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym	
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału	
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;						
		55.1.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszytach I etap	2017-2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		55.2.	Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszytach - etap I	2017-2020	9 604 939,52	3 220 171,37	12 825 110,89		W ramach projektu budowa i przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej, dofinansowanie RPO 3 301 809,72 zł
		55.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		56	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi.	2017-2020	x	x			
		56.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszytach I etap	2017-2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		56.2.	Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszytach - etap I	2017-2020	9 604 939,52	3 220 171,37	12 825 110,89		W ramach projektu budowa kan. deszczowej, dofinansowanie RPO 3 060 000,00 zł
		56.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		56.4	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		56.5.	Przebudowa części ul. Piłsudskiego	2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		56.6.	Remont kanalizacji deszczowej ul. Sikorskiego	2018					Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	2017-2020	x	x			Realizowane jako zadanie monitorowane przez COWiK
	XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	59	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo			

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2019	2020	Razem	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	64	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
Zasoby przyrodnicze	XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	66	Zapewnienie ochrony tworów przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78	Utrzymanie i powiększanie terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miast.	2017-2020	x	x		
		78.1.	Zwiększanie udziału zieleni	2017-2020	3 785,00	5 850,00	9 635,00	2019: nasadzono 365,51 m ² zieleni, 2020: nasadzono 744,00 m ² zieleni oraz 18 szt drzew gat. <i>Salix alba</i>
	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	80	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
Zagrożenia poważnymi awariami	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	82	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	2017-2020	x	x		Opisane w treści rozdziału
	XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	83	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	2018-2020				Nie realizowano, planowana realizacja w następnym okresie
RAZEM				-	2 896 547,23*	5 417 569,22*	8 314 116,44*	

*z włączeniem 5% kosztów projektu „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I”

źródło: dane Miasta Bartoszyce

3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych

Tabela 3 przedstawia zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych. Kolorem żółtym wyróżniono zadania bądź nakłady wprowadzone do realizacji w latach 2019-2020.

Ogółem możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2019-2020 ponad 15,2 mln zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Kierunki:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	1 033 020,00
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	3 062 097,52
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	9 298 730,13
XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	928 800,00
XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	692 700,00
XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	91 900,00
XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	64 159,76
Edukacja ekologiczna	32 864,98
RAZEM	15 204 272,39

Jednym z najważniejszych zadań planowanych do realizacji był projekt pn. „Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w miejscowości Bartoszyce” wdrażany przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Projekt jest realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Rosja 2014-2020, koszt 8 mln EUR (42.569.132,32 zł), dofinansowanie 7,2 mln EUR. Parametry projektowanej drogi wojewódzkiej nr 512: klasa drogi – G, kategoria ruchu – KR4, długość odcinka – około 1,34 km, szerokość jezdni – około 7,0 m. W dniu 17-02-2020 r. rozpoczęto roboty budowlane. Zakres projektu obejmuje:

- budowę 0,750 km drogi,
- rozbudowę 0,592 km ulicy Poniatowskiego, do skrzyżowania z DK51 (ulice Bohaterów Warszawy, Warszawska),
- budowę mostu o dług. 110 m nad rzeką Łyną,
- budowę 3 skrzyżowań (w tym 2 typu rondo) i przebudowę 4 istniejących skrzyżowań,
- budowę 0,750 km jednostronnego chodnika i przebudowę 0,592 km obustronnego chodnika (na całej długości odcinka),
- budowę 1,342 km jednostronnej drogi rowerowej (na całej długości odcinka),
- budowę 0,415 km drogi serwisowej,
- budowę 4 zatok autobusowych,
- przebudowę zatok postojowych – utworzenie łącznie 69 stanowisk postojowych, w tym 4 dla osób niepełnosprawnych,
- budowę 1,342 km kanalizacji deszczowej (na całej długości odcinka),

- przebudowę wszystkich sieci uzbrojenia terenu: sanitarnej, gazowej, wodociągowej, ciepłowniczej, telekomunikacyjnej, elektroenergetycznej,
- roboty towarzyszące i wykończeniowe, w tym oznakowanie pionowe i poziome,
- wycinkę drzew i krzewów kolidujących z inwestycją z wykonaniem nasadzeń zastępczych.

Planowany termin zakończenia prac: 2022 r.

Największym możliwym do ustalenia pod względem wartości był projekt „Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 7 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM BUDOWLANI w Bartoszycach”, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową Budowlani. Wartość projektu wyniosła 2 794 832,22 zł, z czego dofinansowanie RPO to 1 423 334,16 zł. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zużycia energii w wysokości 4 587,00 GJ, uniknięta emisja CO₂: 316,51 tony równoważnika CO₂/rok.

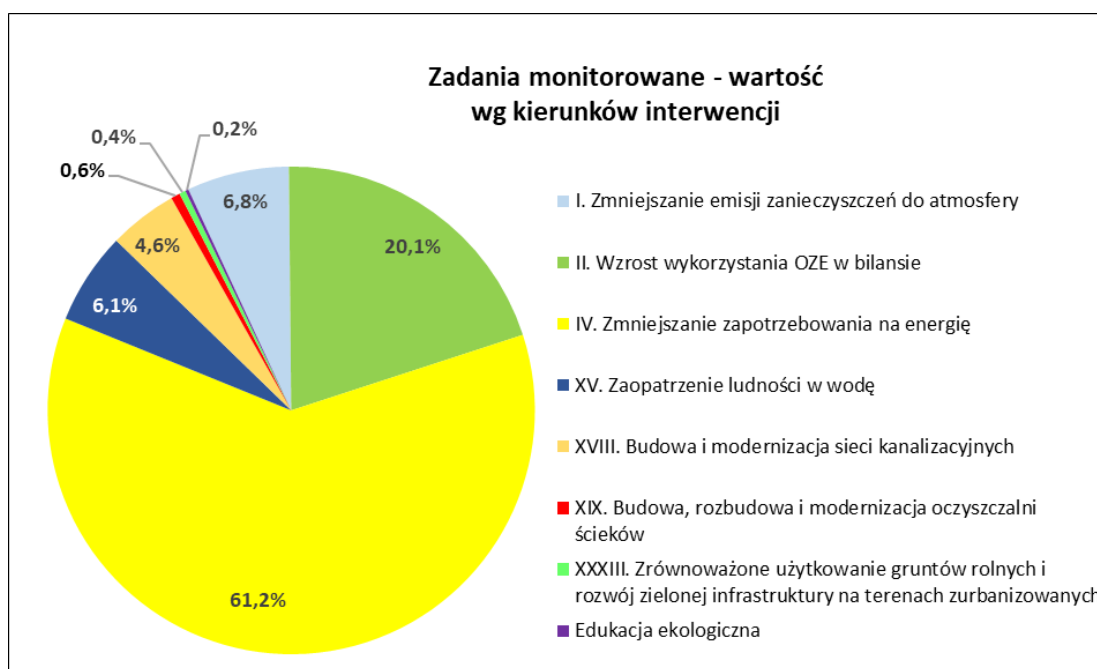
Drugi pod względem wartości był projekt „Zwiększenie efektywności energetycznej WTW Poland Sp. z o.o. w Bartoszycach poprzez kompleksową termomodernizację budynku przedsiębiorstwa”, realizowany przez WTW Poland Sp. z o.o. Wartość projektu wyniosła 1 734 847,00 zł, z czego dofinansowanie RPO to 793 317,72 zł. Projekt obejmował następujący zakres prac: termomodernizacja hali produkcyjnej przedsiębiorstwa (ul. Konopnickiej 2F) 2319,5 m², w tym wymiana 1007 m² zewnętrznej ściany, ocieplenie 597 m² ściany zewnętrznej, ocieplenie 2033,22 m² stropodachu, ocieplenie 1497,35 m² podłogi na gruncie, wymiana 1011,6 m² okien, wymiana 57,5 m² bramy; wymiana źródła ciepła oraz modernizacja instalacji co i cwu (montaż: 14 szt. nagrzewnic o mocy 16-18 kW/szt., 2 kotłów gazowych, automatyki pogodowej). Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zwiększenia efektywności energetycznej o 73,72%, zmniejszenia rocznego zużycia energii cieplnej o 77,42% oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 79,38%.

Zrealizowano ponadto, m.in.:

- 3 zadania dotyczące rozbudowy sieci ciepłowniczej i budowy węzłów cieplnych (spółka COWiK),
- 5 zadań dotyczących wzrostu wykorzystania OZE:
 1. COWiK – dokończenie realizacji projektu budowy elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy zainstalowanej 99,90kWp, dofinansowanie RPO: 516 910,57 zł ,
 2. Caritas Archidiecezji Warmińskiej – w budynku przy ul. Kętrzyńskiej 44: instalacja fotowoltaiczna o mocy 5,04 kW, montaż pompy ciepła z wymiennikiem gruntowym o łącznej mocy 14,5 kW, dofinansowanie RPO 296.041,76 zł.
 3. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe GAZTECH Arkadiusz Kamiński – dachowa elektrownia fotowoltaiczna o mocy 0,03969 MW oraz pompa ciepła powietrze-woda o mocy 0,0161 MW przy ul. Kopernika 5, dofinansowanie RPO 433.500,00 zł.
 4. „BART-DRUK” Sp. z o.o. – montaż instalacji paneli fotowoltaicznych ul. Kętrzyńska 41, o łącznej mocy zainstalowanych paneli 39,76kWp ,dotacja RPO 140.250,00 zł.
 5. BARTNICKI TRAVEL – instalacja fotowoltaiczna o mocy 0,03944MW oraz kaskada 2 pomp gruntowych o mocy 0,0856MW(moc jednost.42,80kW), na dz.nr21/19,70 w Bartoszycach, dofinansowanie RPO 698.700,00 zł
- 4 zadania dotyczące wykorzystania OZE w ramach projektów termomodernizacji opisanych poniżej,
- 7 zadań dotyczących termomodernizacji budynków (w tym 4 obejmujące również OZE):

1. SM Budowlani (omówione powyżej).
2. WTW Poland sp. z o.o. (omówione powyżej).
3. BONA PLUS sp. z o.o. Spółka Komandytowa – termomodernizacja budynku Kętrzyńska 18 oraz montaż instalacji fotowoltaicznej (105 szt. paneli 310W każdy – 32,5 kW). Dofinansowanie RPO 720.853 zł.
4. Materiały Budowlane Hurt-Detal Arkadiusz Gołombiewski – kompleksowa termomodernizacja wraz z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła i instalacją fotowoltaiczną o mocy 39,44 kWp umieszczoną na dachu w budynku przy ulicy Przemysłowej 22. Zakres: - Wymiana oświetlenia na nowe LED, -Ocieplenie dachu nad częścią magazynową bryły B, -Wymiana drzwi zewnętrznych i bram, pomieszczeń handlowych bryły A oraz Bryły B, - Wymiana źródła ciepła na pompę ciepła typu powietrze-woda o mocy 58,5 kW, nowy kocioł elektryczny o mocy 72 kW jako źródło szczytowe, wymiana instalacji grzewczej,-Ocieplenie stropu poddasza nad częścią handlową bryły A,-Wymiana istniejących okien i witryn,-Ocieplenie ścian podłużnych i szczytowych S6 i 59 bryły A i B,-Docieplenie ściany wewnętrznej oddzielającej budynek magazynowy od budynku przyległego. Dofinansowanie RPO 537.200,0 zł.
5. DELUX Sp.j. – termomodernizacja budynku przy ul. Kętrzyńskiej 64, instalacja fotowoltaiczna o mocy 23,49 KW i pompa ciepła o mocy grzewczej 80 kW. Dofinansowanie RPO 518.650 zł.
6. RESTON Marek Sadowski – budynek ul. Inwestycyjna 3A: docieplenie ścian zewnętrznych, stropodachu, stropu, wymiana okien, drzwi i bram zewnętrznych, przegród przezroczystych, modernizacja instalacji co wraz z wymianą źródła ciepła i instalacji cwu, modernizacja systemu wentylacji, instalacji oświetlenia wewnętrznego. Montaż paneli fotowoltaicznych o mocy 6,6 kW. Zwiększona efektywność energetyczna – 56,54%. Redukcja CO₂ – 99,527%. Uniknięta emisja zanieczyszczeń CO₂ – 38,912 Mg/rok. Dofinansowanie RPO 491.485,16 zł.
7. Termomodernizacja budynków mieszkalnych prowadzona przez LOKUM sp. z o.o. i wspólnoty mieszkaniowe.
 - Wymiana w budynkach mieszkalnych kotłów gazowych z otwartą komorą spalania na kotły z zamkniętą komorą spalania – TBS sp. z o.o.
 - Wymiana oświetlenia części wspólnych budynku przy ul. Struga 12D – TBS sp. z o.o.
 - Wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne typu LED – Szpital Powiatowy w Bartoszycach.
 - Modernizacja kotłów w Ciepłowni Rejonowej – COWiK sp. z o.o.
 - Modernizacja filtra nr 3 na SUW – COWiK sp. z o.o.
 - Wymiana sieci wodociągowej i przyłączy Stare Miasto – COWiK sp. z o.o.
 - Wymianę sieci wodociągowej – COWiK sp. z o.o.
 - Wymiana sieci kanalizacji sanitarnej – COWiK sp. z o.o.
 - Montaż i wymiana urządzeń oczyszczalni ścieków– COWiK sp. z o.o.
 - Edukacja ekologiczna prowadzona przez ZGO sp. z o.o.
 - Edukacja ekologiczna realizowana przez jednostkę budżetową Powiatu Bartoszyckiego: Młodzieżowy Dom Kultury w Bartoszycach (Powiatowy Konkurs Ekologiczny).

Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *IV Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* – blisko 9,3 mln. zł (rys. 2). Znaczące były też nakłady na kierunek *II Wzrost wykorzystania OZE w bilansie* – ponad 3 mln. zł.



Rys. 2

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:

- 672 m sieci ciepłej wysokoparametrowej,
- Instalacje OZE w 9 lokalizacjach:
 - 9 instalacji fotowoltaicznych, łączna moc instalacji to 325,86 kW,
 - 4 instalacje pomp ciepła, łączna moc instalacji 169,1 kW,
- termomodernizacja 13 budynków (w tym 8 mieszkalnych),
- wymiana 975 m sieci wodociągowej,
- wymiana 840 m sieci kanalizacji sanitarnej,
- nasadzenia drzew w liczbie 346 szt.

Tabela 3 Nakłady na realizację programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce poniesione w latach 2019-2020 (zadania monitorowane)

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
chrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	2	Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej						
		2.1.	Sieć ciepłownicza i przyłącze do sieci ciepłowniczej budynków wielorodzinnych ul. Paderewskiego 1-7, 9; ul. Okrzei 6	COWiK	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		2.2.	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej ul. Poniatowskiego 12-15; ul. Paderewskiego 37-51, budowa węzłów ciepłowniczych	COWiK	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		2.3.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej: ul. Traugutta, Wyszyńskiego, Bema, Mazurska, Korczaka, Curie-Skłodowskiej, Warszawska, Poniatowskiego i budowa nowych węzłów ciepłowniczych	COWiK	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		2.4.	Likwidacja kotłowni o mocy 1,15 MW i podłączenie do sieci ciepłowniczej budynków przy ul.: Traugutta 1-16, 20,21; Wyszyńskiego 5; Bema 5,13,15; Mazurska 9,23; Korczaka; Curie-Skłodowskiej 2; Warszawska 12,13; Poniatowskiego 16-21.	COWiK LOKUM sp. z o.o.	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		2.5.	Budowa/przebudowa przyłączy	COWiK	2019-2020	167 616,00	153 360,00	320 976,00	
		2.6.	Montaż węzłów ciepłowniczych	COWiK	2019-2020	201 960,00	134 784,00	336 744,00	
		2.7.	Budowa sieci ciepłowniczej	COWiK	2019-2020	316 116,00	59 184,00	375 300,00	W 2019 r. wybudowano 672 m sieci ciepłowniczej wysokoparametrowej.
		7	Ograniczenie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłowni małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych.						
		7.1.	Przebudowa palenisk w kotłowniach CO, kotłownia przy ul. Limanowskiego w Bartoszycach	Starostwo Powiatowe,	2017-2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		7.2.	Zakup pieca konwekcyjnego (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bartoszycach)	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	brak danych
		9.1.	Rozbudowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w miejscowości Bartoszyce	ZDW OLSZTYN	2019-2022		x	x	Projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja 2014 – 2020, koszt 8 mln EUR (42.569.132,32 zł), dofinansowanie 7,2 mln EUR. Parametry projektowanej drogi wojewódzkiej nr 512: klasa drogi –

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
									G, kategoria ruchu – KR4, długość odcinka – około 1,34 km, szerokość jezdni – około 7,0 m. Z dn. 17-02-2020 r. rozpoczęto roboty budowlane.
		9.2.	Modernizacja drogi przy ul. Ogrodowej	SM Budowlani	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		9.3.	Modernizacja ul. Mirosławskiego, Dąbrowskiego, plac manewrowy + droga dojazdowa ul. Bema 51	ZUK	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		10	Budowa tras rowerowych	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	
		10.1.	Budowa ścieżki rowerowej w ramach projektu „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rz. Łynie w Bartoszycach”	ZDW OLSZTYN	2019-2022		x	x	W ramach zadania 9.1
		12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Właściciele nieruchomości	2017-2020	x	x	x	
		12.1.	Budowa instalacji fotowoltaicznej wraz niezbędną infrastrukturą	Corab sp. zo.o.	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		12.2.	Inwestycje w OZE w przedsiębiorstwie COWiK w Bartoszycach	COWiK	2018-2019	743 289,00		743 289,00	Instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy zainstalowanej 99,90kWp, całkowita wartość projektu: 748 000,00 zł, wkład własny: 91.219,51 zł, dofinansowanie RPO: 516.910,57 zł
		12.3.	Zakup i montaż 5 instalacji fotowoltaicznych na budynkach firmy Agroma Olsztyn Grupa Sznajder Spółka z o.o.	AGROMA OLSZTYN GRUPA SZNAJDER sp. z.o.o.	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		12.4.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez instalację paneli fotowoltaicznych oraz pompy ciepła przez firmę PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO- USŁUGOWE BIURO-BART TOMASZ WISZNIEWSKI	PHU BIURO-BART	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		12.5.	Budowa instalacji OZE w budynku przy ul. Kętrzyńskiej 44 w Bartoszycach na potrzeby Caritas Archidiecezji Warmińskiej	Caritas Archidiecezji Warmińskiej	2019	476 498,52		476 498,52	M.in. instalacja fotowoltaiczna o mocy 5,04 kW, montaż pompy ciepła z wymiennikiem gruntowym o łącznej mocy 14,5 kW, dofinansowanie RPO 296.041,76 zł.
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie									

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		12.6.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii przez przedsiębiorstwo GAZTECH poprzez instalację paneli fotowoltaicznych i pompy ciepła	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe GAZTECH Arkadiusz Kamiński	2019	627 800,00		627 800,00	Dachowa elektrownia fotowoltaiczna o mocy 0,03969 MW oraz pompa ciepła powietrze-woda o mocy 0,0161 MW przy ul. Kopernika 5, dofinansowanie RPO 433.500,00 zł.
		12.7.	Inwestycje w OZE w przedsiębiorstwie „BART-DRUK” Sp. z o.o.	BART-DRUK sp. z o.o.	2019	202 950,00		202 950,00	Montaż paneli fotowoltaicznych ul. Kętrzyńska 41, łączna moc zainstalowana 39,76kWp, dotacja RPO 140.250,00 zł
		12.8.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez instalację paneli fotowoltaicznych i pompy ciepła przez BARTNICKI TRAVEL	BARTNICKI TRAVEL	2020		1 011 560,00	1 011 560,00	Instalacja fotowoltaiczna o mocy 0,03944MW oraz kaskada 2 pomp gruntowych o mocy 0,0856MW(moc jednost.42,80kW),na dz.nr21/19,70 w Bartoszycach, dofinansowanie RPO 698.700,00 zł
		13	Stosowanie w gospodarstwach indywidualnych rozwiązań grzewczych przyjaznych środowisku (układy solarne, pompy ciepła);	Właściciele nieruchomości	2017-2020	x	x	x	brak danych
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
		17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).	Podmioty gospodarcze, właściciele i zarządzający obiektami i instalacjami, operatorzy systemów przesyłowych	2017-2020				
		20.1.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych: Szymanowskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6; Piłsudskiego 3, 5, 5A, 5B;	SM Budowlani	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		20.2.	Termomodernizacja budynku przy ul. Traugutta 1	LOKUM sp. z o.o.	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		20.3.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	wspólnoty mieszkaniowe LOKUM sp. z o.o.	2019	362 664,97		362 664,97	
		20.4.	Poprawa efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie BONA PLUS SP. Z O.O. SPÓŁKA KOMANDYTOWA	BONA PLUS sp. z o.o. Spółka Komandytowa	2019	1 121 511,00		1 121 511,00	Termomodernizacja budynku-Kętrzyńska 18 oraz montaż instalacji fotowoltaicznej (105 szt. paneli 310W każdy -32,5 kW). Dofinansowanie RPO 720.853 zł
		20.5.	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 7 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM BUDOWLANI w Bartoszycach	SM Budowlani	2019-2020	558 966,44	2 235 865,78	2 794 832,22	Projekt dotyczy budynków przy ul. Poniatowskiego 16, 17, 18, 19, 20, 21 oraz Traugutta 20. Oszczędność 4587,00 GJ energii rocznie, uniknięta emisja CO ₂ : 316,51 tony równoważnika CO ₂ /rok; Dofinansowanie RPO 1.423.334,16 zł, wartość projektu 2.794.832,22 zł (podziału kwoty między lata 2019-2020 dokonano przy założeniu proporcji 20%/80%)
		20.6.	Wymiana kotłów gazowych z otwartą komorą spalania na kotły z zamkniętą komorą spalania.	TBS	2019	179 960,00		179 960,00	Wymiana 32 zużytych kotłów w budynku wielorodzinnym przy ul. Struga 12D.
		20.7.	Wymiana oświetlenia części wspólnych budynku przy ul. Struga 12D	TBS	2019	3 782,00		3 782,00	Wymiana oświetlenia części wspólnych na oświetlenie LED
		20.8.	Zwiększenie efektywności energetycznej budynku w Bartoszycach przez firmę Materiały Budowlane Hurt-Detal Arkadiusz Gołombiewski wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Materiały Budowlane Hurt-Detal Arkadiusz Gołombiewski	2019		777 835,00	777 835,00	Kompleksowa termomodernizacja wraz z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła i inst. fotowoltaiczną w budynku przy ulicy Przemysłowej 22. Zakres: - Wymiana oświetlenia na LED, -Ocieplenie dachu nad częścią magazynową bryły B, -Wymiana drzwi zewnętrznych i bram, pomieszczeń handlowych bryły A oraz bryły B, - Wymiana źródła ciepła na pompę ciepła typu powietrze-woda o mocy 58,5 kW, nowy kocioł elektryczny o mocy 72 kW jako źródło szczytowe, wymiana instalacji grzewczej, -Ocieplenie stropu poddasza nad częścią handlową bryły A, -Wymiana istniejących okien i witryn, -Ocieplenie ścian podłużnych i szczytowych bryły A i B, -Docieplenie ściany wew. oddzielającej budynek magazynowy od budynku

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
									przyległego,-Wyposażenie w instalację fotowoltaiczną o mocy 39,44 kWp umieszczoną na dachu. Dofinansowanie RPO 537.200,0 zł
		20.9.	Wzrost efektywności energetycznej w przedsiębiorstwie DELUX	DELUX Sp.j.	2019-2020	811 923,00	347 967,00	1 159 890,00	Termomodernizacja budynku w Bartoszycach przy ul. Kętrzyńskiej 64, instalacja fotowoltaiczna o mocy 23,49 KW i pompa ciepła o mocy grzewczej 80 kW. Dofinansowanie RPO 518.650 zł. (podziału kwoty między lata 2019-2020 dokonano przy założeniu proporcji 70%/30%)
		21	Rozwój wysokosprawnej kogeneracji i ciepłownictwa, instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych, budowa nowoczesnych sieci ciepłowniczych;	COWiK, właściciele i zarządzający obiektami i instalacjami	2017-2020	x	x	x	
		21.1.	Modernizacja kotłów w Ciepłowni Rejonowej	COWiK	2019-2020	300 400,00	76 800,00	377 200,00	Wykonanie poddmuchu w kotle K3, wykonanie sklepienia zapłonowego kotła K1, budowa szaf zasilających kotły K2 i K3, rozbudowa monitoringu, modernizacja kotła K1, modernizacja szafy zasilającej kotła K3
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budget powiatu, WFOŚiGW
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	brak danych — tożsame z zadaniem 9
		32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budget powiatu, WFOŚiGW
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	COWiK	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		48.1	Modernizacja SUW	COWiK	2019-2020				Nie zrealizowano
		48.2.	Wymiana sieci wodociągowej w ul. PCK i Andersa	COWiK	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
		48.3.	Modernizacja filtra nr 5 na SUW	COWiK	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		48.4.	Modernizacja filtra nr 3 na SUW	COWiK	2019	34 500,00		34 500,00	
		48.5.	Wymiana sieci wodociągowej i przyłączy Stare Miasto	COWiK	2019	22 400,00		22 400,00	
		48.5.	Wymiana sieci wodociągowej	COWiK	2020		871 900,00	871 900,00	Łącznie 975 m sieci
		54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;	COWiK	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		55.1.	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. PCK	COWiK	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		55.2.	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Korczaka	COWiK	2018				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		55.3.	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Nad Łyną	COWiK	2020		361 400,00	361 400,00	364 m
		55.4.	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Jeziornej	COWiK	2020		128 200,00	128 200,00	142 m
		55.5.	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Poniatowskiego	COWiK	2020		203 100,00	203 100,00	334 m
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	COWiK	2017-2020				
		57.2.	Oczyszczalnia ścieków - zabezpieczenie ściany komory napowietrzania	COWiK	2018		104 500,00		Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		57.3.	Dostawa, instalacja i uruchomienie oczyszczalni ścieków przemysłowych w ramach projektu „Wdrożenie rekomendacji strategii wzorniczej poprawą konkurencyjności firmy W-M Glass Sp. z o.o.”	W-M Glass Sp. z o.o.	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		57.4.	Montaż i wymiana urządzeń oczyszczalni ścieków	COWiK	2020		91 900,00	91 900,00	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	-	Zgodnie z WPGO	-	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		63	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta	właściciele wyrobów	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		64	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.						
		64.1.	Zakręcona Akcja (zbiór nakrętek z PE)	ZGO sp. z o.o.	2019-2020	x	x	x	Brak danych
		64.2.	Edukacja ekologiczna w przedszkolu i szkole - Młodzi ekolodzy	ZGO sp. z o.o.	2019	7 000,00		7 000,00	11 spotkań o tematyce ekologicznej dla dzieci z 6 przedszkoli i 5 oddziałów przedszkolnych; Konkurs plastyczny "Odpady segreguje i czystą bartoszycką"

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2019	2020	Razem	
									ziemię kształtując" (wpłynęło 167 prac); 2 spektakle w BDK pt. "Czarownica Niska Emisja" dla dzieci z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych. Dofinansowanie WFOŚiGW w wysokości 7.000,00 zł
		64.3.	Konkurs ekologiczny „Zrób coś nowego z czegoś starego”	ZGO sp. z o.o.	2020		10 000,00	10 000,00	Konkurs dla dzieci z 6 przedszkoli i 5 szkół podstawowych (oddziały przedszkolne i klasy I-III). Udział wzięło 198 dzieci. Dofinansowanie WFOŚiGW w wysokości 10.000,00 zł
Zasoby przyrodnicze	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78.1.	Zwiększanie udziału zieleni	właściciele i użytkownicy gruntów	2017				Realizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym
		78.1.a	Zwiększanie udziału zieleni	ZGO sp. z o.o.	2019-2020	1 430,00	62 729,76	64 159,76	W 2019 r. : 24 szt. drzew, w 2020 r.: 322 szt. drzew
		80	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	Starostwo Powiatowe	2017-2020	x	x	x	budget powiatu, WFOŚiGW
		80.1.	Powiatowy Konkurs Ekologiczny pn. „Edukacja ekologiczna podstawą poprawy stanu środowiska”	Samorząd powiatowy	2017-2019	15 864,98		15 864,98	Uczestnikami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych z terenu powiatu bartoszyckiego. Dzieci z klas IV, V i VI miały możliwość zaprezentowania swojej ogólnej wiedzy ekologicznej w połączeniu z umiejętnościami taneczno-wokalnymi i plastycznymi i wiedzą teoretyczną.
RAZEM						7 764 128,78	7 440 143,61	15 204 272,39	

3.3. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 4 przedstawia planowane i osiągnięte na koniec 2020 r. wskaźniki realizacji celów programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce.

Zielone pola oznaczają wskaźniki osiągnięte, czerwone – nie osiągnięte.

Tabela 4 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce					
Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika		
			Bazowa (2015)	Osiągnięta (2020)	Docelowa (2020)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu OZE w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	14	2
Zagrożenia hałasem	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji, przebudowy dróg w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	19	5
	Długość ścieżek rowerowych (km)	GUS	2,7	4,3	≥2,7
Gospodarowanie wodami	Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry	WIOŚ	0	0*	>0
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³)	GUS	983	965,9	≤983
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)	GUS	99,6	99,6	≥99,6
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM (osoba)	GUS	39 000	39 000	≥39 000
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	GUS	52,5	53,5	≥52,5
	Długość sieci wodociągowej (km)	GUS	54,1	55,4	≥54,1
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady zebrane selektywnie i wyselekcjonowane z suchej frakcji odpadów (tony)	Sprawozdanie gminy miejskiej	1 595	3 224,48	>1 595
	Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	Sprawozdanie gminy miejskiej	Nie osiągnięty	Osiągnięty	≤35
Ochrona zasobów przyrodniczych	Poziom lesistości (%)	GUS	5,0	5,0	≥5,0
	Powierzchnia lasów (ha)	GUS	58,75	58,75	≥58,75
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ulicznej i osiedlowej ogółem (ha)	GUS	83,94	74,22*	≥83,94
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem (ha)	GUS	41,4	45,45	≥41,4
	Liczba pomników przyrody ogółem (szt.)	GUS	1	1	≥1
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	PMŚ, WIOŚ	0	0	0

* za 2019 r. (za 2020 r. nie były dostępne na dzień opracowania sprawozdania)

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

4. WNIOSKI I ZALECENIA

1. Łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2019-2020 Gmina Miejska Bartoszyce wydatkowała **ponad 8,3 mln zł**.
2. Wszystkie zadania, za których realizację jest odpowiedzialny **wyłącznie** samorząd miasta, są realizowane zgodnie z planem.
3. Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – ponad 6,4 mln zł (rys. 1.). Zadaniem największym wg kosztów realizacji dla tego kierunku było zadanie „Rozbudowy drogi gminnej Nr 201035N- ul. Nad Łyną w Bartoszycach”. Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku interwencji *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* – ponad 1,249 mln zł. Kluczowe zadanie z tego kierunku to „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Bartoszycach (program Sowa)”, którego realizacja obejmie również rok 2021. Zadanie polega na wymianie 1472 szt. opraw oświetleniowych na terenie całego miasta, łączny koszt: 1 924 855,00 zł, dofinansowanie w formie pożyczki: NFOŚiGW program „SOWA - oświetlenie zewnętrzne”.
4. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:
 - 264 m wybudowanych ścieżek rowerowych,
 - realizacja 7 projektów dotyczących przebudowy dróg (niektóre w są w trakcie realizacji, całkowicie zrealizowano 3 projekty),
 - przebudowa dróg o długości ok. 1 000 m,
 - wymiana ok. 500 szt. opraw oświetleniowych na terenie całego miasta (dalsze wymiany planowane na 2021 r.),
 - nasadzono 1109,51 m² zieleni oraz 18 szt drzew gat. *Salix alba*.
5. Możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2019-2020 ponad 15,2 mln zł. Największym możliwym do ustalenia pod względem wartości był projekt „Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 7 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM BUDOWLANI w Bartoszycach” (koszt projektu ok. 2,8 mln zł, z czego dofinansowanie RPO to 1,4 mln zł), realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową Budowlani. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zużycia energii w wysokości 4 587,00 GJ, uniknięta emisja CO₂: 316,51 tony równoważnika CO₂/rok. Drugi pod względem wartości był projekt „Zwiększenie efektywności energetycznej WTW Poland Sp. z o.o. w Bartoszycach poprzez kompleksową termomodernizację budynku przedsiębiorstwa”, realizowany przez WTW Poland Sp. z o.o. (koszt ok. 1,7 mln zł, z czego dofinansowanie RPO to 793 tys. zł). Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zwiększenia efektywności energetycznej o 73,72%, zmniejszenia rocznego zużycia energii cieplnej o 77,42% oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 79,38%.

6. Zrealizowano ponadto, m.in.:
 - 3 zadania dotyczące rozbudowy sieci ciepłowniczej i budowy węzłów cieplnych (spółka COWiK),
 - 5 zadań dotyczących wzrostu wykorzystania OZE,
 - 4 zadania dotyczące wykorzystania OZE w ramach projektów termomodernizacji,
 - 7 zadań dotyczących termomodernizacji budynków (w tym 4 obejmujące również OZE),
 - 6 zadań związanych z wymianą sieci wodociągowej i wymianą sieci kanalizacji sanitarnej (spółka COWiK).

7. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:
 - 672 m sieci ciepłej wysokoparametrowej,
 - Instalacje OZE w 9 lokalizacjach:
 - 9 instalacji fotowoltaicznych, łączna moc instalacji to 325,86 kW,
 - 4 instalacje pomp ciepła, łączna moc instalacji 169,1 kW,
 - termomodernizacja 13 budynków (w tym 8 mieszkalnych),
 - wymiana 975 m sieci wodociągowej,
 - wymiana 840 m sieci kanalizacji sanitarnej,
 - nasadzenia drzew w liczbie 346 szt.

8. Wg stanu na koniec 2019/2020 r. nie zostały osiągnięte 2 wskaźniki:
 - Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry – Miasto Bartoszyce samodzielnie nie ma dużego wpływu na osiągnięcie tego wskaźnika, na jego osiągnięcie składa się suma wszystkich działań związanych z ochroną wód prowadzonych przez wiele podmiotów.
 - Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ulicznej i osiedlowej ogółem zmniejszyła się w stosunku do roku 2015. Za spadek wskaźnika o 9,72 ha odpowiada spadek powierzchni terenów zieleni osiedlowej.

9. Pozostałe wskaźniki realizacji POŚ wg stanu na koniec 2020 r. zostały osiągnięte.